

Apie alopeciją

```
[et_pb_section bb_built="1" admin_label="section"][et_pb_row admin_label="row"][et_pb_column type="4_4"][et_pb_text admin_label="Text" background_layout="light" text_orientation="left" use_border_color="off" border_color="#ffffff" border_style="solid"]
```

Apie alopeciją

Termino kilmė. Alopecija (iš graikų k. *ἀλωπεκία*– *alōpekia*, lot. *alopecia*) reiškia plikimą, plaukų netekimą nuo galvos ir/ar veido, ar viso kūno.

Paplitimas. Tyrimai rodo, kad alopecija neturi “amžiaus cenzo”. Autoimuninės kilmės alopecija aptinkama ir 8 mėn. kūdikiuose, tačiau po maždaug 36-ųjų gyvenimo metų dažniausiai nebepasireiškia. Kitų rūšių alopecijos kaip androgeninė gali pasireikšti jauno suaugusiojo laikotarpyje bei brandžiame amžiuje. 1-2 proc. populiacijos (apie 58 000 Lietuvos gyventojų) yra tikimybė išvystyti autoimuninės kilmės alopeciją (apie alopecijos rūšis žr. žemiau). Apie 20 proc. nuo šios grupės yra tikimybė išvystyti sunkiausią – alopecia universalis formą. Lietuvoje tokia tikimybė yra 11 200 žmonių. Tačiau realiai tokiam gyventojų skaičiui alopecija nepasireiškia. Mūsų organizacija šiuo metu vienyja apie 160 žmonių, turinčių įvairių formų alopecijas (suaugusiųjų, paauglių ir vaikų), tačiau, tikėtina, šis skaičius nėra galutinis.

Alopecijos priežastys. Mokslininkams alopecijos priežastys nėra iki galo žinomos (išskyrus, kai alopecija yra chemoterapijos, gydant kitus sveikatos sutrikimus, ar mechaninio plaukų pažeidimo pasekmė), taip pat visame pasaulyje kol kas nėra atrasti visais atvejais efektyvūs gydymo būdai ar vaistai. Alopecija yra laikoma sveikatos

sutrikimu, tačiau, laimei, nėra lydima fizinio skausmo, neriboja fizinių žmogaus galimybių, ligos progresavimas nekelia tiesioginės grėsmės žmogaus gyvybei.

Alopecijos rūšių klasifikacija. [TLK](#) (tarptautinis ligų klasifikatorius) nurodomi šie kodai: L63 (židininė alopecija), L64 (androgeninis nuplikimas), L65 (kitas nerandinis nuplikimas), L66 (randinis nuplikimas).

Alopecijos rūšys

[Židininė arba lizdinė alopecija](#) (alopecia areata (AA), apimanti alopecia totalis (AT) ir alopecia universalis (AU) formas, taip pat ir alopecia ophiasis (pereinamąją formą iš AT į AU))

[Androgeninė alopecija](#) (vyriškojo ir moteriškojo tipo plikimas)

[Randinė alopecija](#) (scarring arba cicatricial alopecia)

[Telogen ir anagen effluvium](#)

[Alopecija dėl mechaninio pažeidimo](#) (traction alopecia)

[Trichotilomanija](#) (trichotillomania (TTM))

Alopecija ir gyvenimo kokybė. Įvairiuose šaltiniuose alopecija yra minima kaip “kosmetinė” problema, nes ji nesukelia rimtų pasekmių fizinei žmogaus būklei, tačiau jos psichosocialinės pasėkmės gali būti pakankamai rimtos ir ilgalaikės. Tai reiškia, kad alopecija vienaip ar kitaip paveikia žmogaus gyvenimą įvairiose srityse:

– psichologinėje: žmogaus santykis su savimi neišvengiamai keičiasi, keičiasi savęs suvokimas, santykis su pakitusiu kūnu. Dažnai jis yra lydymas ir nelengvų išgyvenimų, ypač alopecijos pasireiškimo pradžioje. Ši tapatumo krizė būna ir laikina, ir užsitęsusi. Krizė užsibaigia, kai įvyksta nauja

adaptacija. Žmogus su alopecija emociškai priima – susitaiko su pasikeitusiu kūnu ir atranda sau priimtinius išvaizdos variantus, su kuriais jaučiasi patogiai artimiausioje aplinkoje. Adaptaciją apsunkina, kuomet išvaizdos klausimai išlieka stipriu dirgikliu, kelia nerimą, baimę.

– santykių su kitais žmonėmis: aplinkinių – artimųjų, draugų, bendradarbių, gatvėje sutiktų nepažįstamųjų etc. vertinimas tampa labai svarbiu veiksniumi žmogaus su alopecija savijautai ir adaptacijai. Taip pat tai yra nemenkas iššūkis ir artimiesiems – tėvams, auginantiems atžalas su alopecija. Kadangi alopecija nėra efektyviai gydoma, dažnai pastangas padėti savo vaikui ar artimajam vainikuoja nusivylimas ir bejėgiškumas. Tai nelengva situacija ir sutuoktiniams ar partneriams. Alopecija dažnai neatpažįstamai pakeičia žmogaus fizinius bruožus, todėl iškyla santykių – “naujojo” nario priėmimo ir susitaikymo su jo pasikeitimu problemos.

– darbinėje / profesinėje: yra psichologinių tyrimų, rodančių, kad darbdaviai vienaip ar kitaip reaguoja į pasikeitusią darbuotojo išvaizdą. Žmonių su alopecija liudijimais, darbinėje aplinkoje susidurdami su pernelyg dideliu neempatišku smalsumu, patiria diskomfortą. Siekdami geresnės savijautos gali svarstyti apie labiau socialiai izoliuotą darbą. Yra atvejų, kai žmonės su alopecija nepriimami į darbą, kaip neatitinkantys išvaizdai keliamų reikalavimų, nepaisant jų profesinių gebėjimų. Tačiau taip pat yra atvejų, kai darbdaviai pakitusią darbuotojo išvaizdą priima kaip privalumą.

Informaciją parengė Rūta Barkauskaitė

Daugiau apie alopeciją skaitykite svetainės skiltyje – “LEIDINYS”

[/et_pb_text][/et_pb_column][/et_pb_row][/et_pb_section]